

UPPSALA
UNIVERSITET

Dnr UFV 2019/1792

Riktlinjer för studentinflytande vid Uppsala universitet

Fastställd av rektor 2022-05-17

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
1.1. Syfte	3
2. Definitioner	3
2.1. Student	3
2.2. Studentinflytande	4
2.3. Studentrepresentant	4
2.4. Studentkårer	4
3. Studentrepresentation i beredande och beslutande organ	4
3.1. Tillsättning av studentrepresentanter	5
4. Beslut	5
4.1. Beslut som fattas av en grupp av personer	5
4.2. Beslut som fattas av en enda person	5
5. Kommunikation	5
5.1. Synpunkter och klagomål	5
6. Bilaga	6
6.1. Högskolelagen (1992:1434)	6
6.2. Studentkårsförordning (2009:769)	7
6.3. Interna regler vid Uppsala universitet	8

1. Inledning

Kollegialitet och studentinflytande är grundläggande principer vid universitetet, vilket fastslås i Mål & strategier för Uppsala universitet. Alla medarbetare och studenter har ett gemensamt ansvar för universitetets utveckling.

I propositionen Studentinflytande och kvalitetsutveckling i högskolan (1999/2000:28) beskriver regeringen att såväl personalen som studenterna spelar en central roll i arbetet med att utveckla kvaliteten i högskolans verksamhet. Det åligger även högskolorna att praktiskt underlätta och på andra sätt uppmuntra och medverka till att studenterna aktivt engagerar sig i utvecklingsarbetet. Regeringens förslag fastställdes av riksdagen och nya bestämmelser om studentinflytande infördes år 2000 i högskolelagen. Sedan dess är det tydligt att kvalitetsarbetet är en gemensam angelägenhet för högskolornas medarbetare och studenter, och att studenterna ska ha rätt att utöva inflytande över utbildningen vid högskolorna. Högskolorna ska verka för att studenterna tar en aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen.

Studenternas roll och ansvar i detta regleras även i Uppsala universitets arbetsordning.

1.1. Syfte

Syftet med detta dokument är att förtydliga arbetet med studentinflytande vid Uppsala universitet. Studentinflytande kan ske på många sätt, såväl informellt som formellt. Riktlinjerna fokuserar på det studentinflytande som utövas genom studentrepresentation.

I bilagan till riktlinjerna listas de nationella lagar och förordningar som gäller studentrepresentation samt relevanta interna regler vid Uppsala universitet.

Tillsammans med riktlinjerna publiceras dokumentet Vägledning för arbetet med studentinflytandet som är tänkt att stödja arbete med studentinflytandet genom att utveckla och förtydliga riktlinjerna samt ge praktiska råd och tips. Vägledningen ger information och råd även vad gäller andra former av studentinflytande som t ex kursvärderingar, utbildningsutvärderingar, studerandeskyddsombud som en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet samt individuell studieplan för studerande på forskarnivå.

2. Definitioner

2.1. Student

Med student avses här den person som är antagen till och bedriver studier på grundnivå, avancerad nivå eller forskarnivå. Även en person som har studieuppehåll, till exempel för att arbeta på en studentkår, betraktas som student i detta sammanhang och kan därmed vara studentrepresentant.

2.2. Studentinflytande

Studentinflytandet regleras bland annat i högskolelagen där det fastslås att studenterna har rätt att utöva inflytande över utbildningen. Studentinflytandet avser representation i beredande och beslutande organ, att studenternas intressen tillvaratas och att deras synpunkter har möjlighet att få genomslag i konkreta åtgärder och förändringar. Det kan utövas i såväl informella som formella sammanhang.

2.3. Studentrepresentant

Med studentrepresentant avses här den person som är utsedd av studentkår till att företräda studenter vid Uppsala universitet i ett visst sammanhang. En studentrepresentant ska även företräda studenter som inte är medlemmar i en studentkår.

2.4. Studentkårer

Konsistoriet beslutar om att en sammanslutning som uppfyller vissa krav enligt högskolelagen ges ställning som studentkår för ett eller flera organisatoriskt eller geografiskt avgränsade områden av universitetets verksamhet ("studentkårens verksamhetsområde"). Enligt högskolelagen (4 kap., 9 §) är studentkårernas huvudsakliga syfte att bevaka och medverka i såväl utvecklingen av utbildningarna som studenternas förutsättningar för studier vid universitetet. Studentkårerna är en förutsättning för att arbetet med studentinflytande ska fungera. Det är studentkårerna som för studenternas talan i kontakt med universitetet. Av propositionen *Frihet och inflytande – kårobligatoriets avskaffande* (2008/09:154, s. 47) framgår att kårernas kärnverksamhet bör utgöras av utbildningsbevakning, utbildningsutveckling, arbetsmiljöfrågor och stöd till de studentrepresentanter som kårerna utser. Studiesociala aktiviteter eller annan verksamhet som kårerna bedriver räknas inte som en del i studentinflytandet.

3. Studentrepresentation i beredande och beslutande organ

Studenterna har rätt att vara representerade när beslut fattas eller beredning sker som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation. Studenterna utser själva sina representanter via studentkårerna eller via de organ som studentkårerna utsett.

För att kunna delta i sammanträden med olika universitetsorgan ska förtroendevald student, då detta är praktiskt och ekonomiskt genomförbart, ges möjlighet till anpassad studiegång för att kunna utöva studentinflytande. Dokumenten "Riktlinjer för arvodering av studenter på grundnivå och avancerad nivå i styrelser, nämnder och råd" och "Riktlinjer för förlängning av anställnings- och studietid för doktorander med förtroendeuppdrag" reglerar några av förutsättningarna för studentrepresentanter.

Det är av stor vikt att beslutsfattare på alla nivåer inom universitetet har kännedom om studentinflytande och studenters rätt att vara representerade. Rektor har det övergripande ansvaret för att säkerställa studenternas rätt att utöva inflytande över

utbildningen. På institutionsnivå är det prefekt eller motsvarande som ansvarar för att se till att det finns förutsättningar för studentinflytande.

3.1. Tillsättning av studentrepresentanter

Då studentrepresentanter ska delta i beredande och beslutande organ ska studentkårens ges så goda förutsättningar som möjligt att utse dem. Uppdrag ska kommuniceras med god framförhållning samt med tydlighet i uppdragets karaktär och vilka förväntningar som ställs på studentrepresentanterna.

4. Beslut

4.1. Beslut som fattas av en grupp av personer

Om beslut ska fattas av en grupp av personer och besluten har betydelse för utbildningen och studenternas situation har studenterna rätt att vara representerade med minst tre ledamöter. Antalet studentrepresentanter i en sådan grupp får dock vara färre än tre om det finns särskilda skäl med hänsyn till det totala antalet ledamöter i gruppen. Majoriteten av personerna i gruppen ska ha vetenskaplig kompetens. Studentrepresentanter har i normalfallet rätt att ersättas av suppleant.

4.2. Beslut som fattas av en enda person

Om beslut ska fattas eller beredning ska genomföras av en enda person, ska information lämnas till och samråd ske med en studentrepresentant i god tid före beslut eller slutförandet av beredningen.

5. Kommunikation

Ett väl fungerande studentinflytande bygger på god kommunikation mellan universitetet och studenterna i frågor som påverkar studenters situation och utbildning.

Uppsala universitet ska, i samverkan med studentkårens, informera om innebörden av och möjlighet till studentinflytande.

Ordförande i varje organ ansvarar för att ny studentrepresentant ges relevant introduktion till organets arbete, syfte och organisatoriska hemvist.

5.1. Synpunkter och klagomål

Respektive vetenskapsområde ansvarar för att det finns rutiner för hantering av synpunkter och klagomål rörande studentinflytande, utbildning och studenters situation. Det ska vara tydligt för studenter hur de ska gå tillväga för att framföra synpunkter och klagomål så dessa kan tas om hand.

6. Bilaga

Bilagan innehåller nationella lagar och förordningar gällande studentinflytande samt interna regler vid Uppsala universitet. Studentavdelningen ansvarar för att bilagan uppdateras vid behov.

6.1. Högskoleförordningen(1993:100)

1 kap.

Ledamöter i styrelsen som studenterna utser och studentrepresentanter

7 § I studentkårsförordningen (2009:769) finns det bestämmelser om hur sådana ledamöter i styrelsen som studenterna enligt 2 kap. 4 § högskolelagen (1992:1434) har rätt att utse, ska utses. I studentkårsförordningen finns det också bestämmelser om hur representanter för studenterna enligt 2 kap. 7 § högskolelagen ska utses.

Förordningen (1992:1299) om ersättning för uppdrag i statliga styrelser, nämnder och råd m.m. ska tillämpas också på de ledamöter i en högskolas styrelse som utses av studenterna.

Förordning (2016:745).

Kursvärderingar

14 § Högskolan skall ge de studenter som deltar i eller har avslutat en kurs en möjlighet att framföra sina erfarenheter av och synpunkter på kursen genom en kursvärdering som anordnas av högskolan.

Högskolan skall sammanställa kursvärderingarna samt informera om resultaten och eventuella beslut om åtgärder som föranleds av kursvärderingarna. Resultaten skall hållas tillgängliga för studenterna. Förordning (2000:651).

2 kap.

7 a § Lärarna har rätt att utse tre ledamöter i styrelsen. Om regeringen beslutar enligt 1 § andra stycket att styrelsen ska bestå av ordföranden och tio andra ledamöter, har lärarna rätt att utse två ledamöter i styrelsen. De ledamöter som lärarna utser ska utses genom val inom högskolan. Högskolan får meddela närmare föreskrifter om valförfarandet.

Studenterna har rätt att utse tre ledamöter i styrelsen. Om regeringen beslutar enligt 1 § andra stycket att styrelsen ska bestå av ordföranden och tio andra ledamöter, har studenterna rätt att utse två ledamöter i styrelsen.

Ordföranden och de övriga ledamöter som enligt 2 kap. 4 § högskolelagen (1992:1434) ska utses av regeringen, utses efter förslag enligt 7 b §. Förslaget ska föregås av ett samråd inom och utom högskolan och avse personer med kompetens och erfarenhet från

verksamhet av betydelse för högskolans uppdrag enligt 1 kap. 2 § högskolelagen. I förslaget ska en jämn könsfördelning bland ledamöterna beaktas.

De företrädare för de anställda som enligt 2 kap. 4 § andra stycket högskolelagen har närvaro- och yttranderätt vid styrelsens sammanträden utses enligt bestämmelserna i personalföreträdarförordningen (1987:1101).

Studentrepresentation

14 § I 2 kap. 7 § högskolelagen (1992:1434) finns det en bestämmelse om studenternas rätt till representation när beslut fattas eller beredning sker.

Om beslut ska fattas eller beredning ska genomföras av en enda person, ska information lämnas till och samråd ske med en studentrepresentant i god tid före beslutet eller slutförandet av beredningen.

Om beslut ska fattas av en grupp av personer enligt 2 kap. 6 § andra stycket högskolelagen, har studenterna rätt att vara representerade med minst tre ledamöter. Antalet studentrepresentanter i en sådan grupp får dock vara färre om det finns särskilda skäl med hänsyn till det totala antalet ledamöter i gruppen.

I övrigt beslutar en högskola själv om sådan rätt till representation för studenterna som avses i första stycket.

10 kap.

4 § Disciplinnämnden skall bestå av rektor som ordförande, en lagfaren ledamot som skall vara eller ha varit ordinarie domare och en företrädare för lärarna vid högskolan. Studenterna vid högskolan har rätt att vara representerade i nämnden med två ledamöter.

6.2. Studentkårsförordning (2009:769)

Ledamöter i styrelsen som studenterna utser och studentrepresentanter

7 § En studentkår vid en högskola får utse sådana ledamöter i styrelsen som studenterna enligt 2 kap. 4 § högskolelagen (1992:1434) har rätt att utse. En studentkår vid en högskola får också utse och entlediga sådana representanter som avses i 2 kap. 7 § högskolelagen.

Om det finns flera studentkårer vid en högskola, får uppgiften att utse ledamöter i högskolans styrelse enligt första stycket första meningen fullgöras på det sätt kårerna kommer överens om. När studenterna har rätt att vara representerade i ett organ vid högskolan som täcker flera studentkårsers verksamhetsområden eller i övrigt vid beslut eller beredning som berör flera studentkårer, får de uppgifter som avses i första stycket andra meningen fullgöras på det sätt kårerna kommer överens om.

Kan kårerna inte enas får högskolan, efter att ha hört kårerna, besluta hur ledamöter i styrelsen eller representanter för studenterna ska utses.

8 § En studentrepresentant ska representera även studenter som inte är medlemmar i en kår.

9 § Om det inom ett av högskolans verksamhetsområden inte finns någon studentkår, ska högskolan bland studenterna inom området anordna direkta eller indirekta val av ledamöter i styrelsen eller studentrepresentanter.

Högskolan får meddela föreskrifter om hur sådana val ska anordnas.

6.3. Interna regler vid Uppsala universitet

[Mål & strategier för Uppsala universitet](#)

[Arbetsordning för Uppsala universitet](#)

[Riktlinjer för arvodering av studenter på grundnivå och avancerad nivå i styrelser nämnder och råd](#)

[Förlängning av studietid för doktorand med förtroendeuppdrag](#)

[Klagomålshantering](#)